

Vậy là lại thêm một lần xuân lại hoàn phát câu thơ i hoa (Xuân về lại nở nhụy bông hoa thắm xa xa - Sấm Thăm). Mà, một trong những cái "hoa cũ" ấy, là việc tặng quà tết. Người trẻ những người quan quố cô đơn không có ai nhận họ là một đích tặng quà để "mẫu tử" (ví như những tặng quà là để... để họ i), quà tết "để p" chỉ tình cảm "nhau" vào để xuân về dành cho nhau giữa người và người. Tôi quán ý đã lâu truyền qua bao đời, trở thành một mặt của dân tộc Việt. Cũng như bao người khác cái may mắn nhận vào kho như khế năm tàn, gia đình tôi cũng thường được nhận những món quà tình cảm ấy. Nhưng có một năm nhận được quà mà lòng cảm thấy hơi khó ghi, đó là món quà của người thầy và cô giáo dạy học thì còn nhớ những người phụ thông tin Hoi An...

Ảnh minh họa

Năm 1968, thầy giáo dạy môn Sấm lập đội như (lập 11 bây giờ) của chúng tôi là thầy Lưu Trọng

Phong. Thầy nghĩ tôi gặp Nam B, thầy đi ra đến một tỉnh miền Trung xa xôi để dạy học, cũng là trường học ít có. Ngoài những người lên lớp, nhóm bạn dạy bạn để chúng tôi thăm thầy tại nhà thầy trở. Duyên do là chúng tôi tìm thầy nên thầy nhận yêu cầu - tiến bộ, phù hợp với những thao tác của một người tu tập tuy còn quá trẻ nhưng đã biết nghĩ suy về "mệnh nhân của trời", vào thời điểm đó. Dạy học được đâu khoảng hơn nửa năm, thầy đến gặp bạn bè, vào lớp trong Nam. Mãi đến năm 1972, tình cờ tôi gặp lại thầy tại chi nhánh khu Nam B. Sau đó thì mất tăm. Chi nhánh tranh mà! Sau năm 1975, nghe nói thầy công tác ở một cơ quan tại quận 5 (TP.Hồ Chí Minh). Rồi mãi đến năm 1988, một hôm thầy tìm thăm tôi, lúc tôi đang tạm trú tại nhà Nam Đông, một người bạn thân. Xiết bao bạn bè trong cái lộn xộn đi tìm thăm trò thầy. Từ đó về sau, tôi thăm thầy được gặp thầy. Và cái tình thầy-trò dần dần thành tình anh - em ruột thịt. Sau khi nghỉ hưu ở tòa soạn báo, thầy ra Học Môn lớp về hưu, để có một nơi yên tĩnh và tạo dựng một vài thú vị thích. Không có mục đích "kinh tế", thầy đã bỏ công sức đem vài nghìn vào cây trồng để trồng của Nam B, chứ để được sống trong không gian của vùng đất phóng khoáng như chính con người thầy. Khoảng đầu thập kỷ ngày ông Táo về trở lại cái tết năm ấy, tôi nhận được quà tết của thầy, do con trai thầy đem đến (phải mất khá nhiều công sức hỏi thăm mới tìm ra con họ nhà tôi). Quà là một trong ba quả bưởi duy nhất của cây bưởi để ưu tiên cho trái tại vườn của thầy. Ngoài quả đặt lên bàn thờ, thầy tặng hai quả, một cho người bạn thân, một cho đứa học trò nghèo lộn xộn là tôi...

Nhiều năm về sau này, tôi đi nhiều nơi, ít thành phố nên hiếm khi gặp được thầy. Khi thầy qua đời, tôi xa. Cháu biết rằng thầy trồng cây nhang. Không phân biệt, không gọi tên thầy chia buồn với cháu Năm - về thầy. Đó cũng là cái "cách" chọn lựa của riêng mình, mới khi nghe tin có người thân thì tỏ ra đi...

Món quà thứ hai là của cô giáo Ngô Thị Xuân, dạy môn Văn, năm tôi học lớp đầu ngũ (lớp 8 bây giờ) tại trường Trần Quý Cáp (Hội An). Trong quy định học bổng mà tôi còn giữ được đến bây giờ, kể từ quả của học kỳ I có dòng chữ phê của cô: "Học giỏi nhưng tính xấc". Học kỳ II, cũng vậy. (Sau này khi ra đời và đã trải qua nhiều biến cố, tôi thức lòng biết ơn những nét của cô giáo mình. Nó nhắc nhở tôi rằng, một công nhân báo mà tôi đã không có được sự sáng trí để nhận ra được "làm gương" cho chính mình). Nghiêm khắc chê trách tính xấc của học trò, nhưng cô không hề "tiểu tâm" đối với tôi. Trong đời học, năm được học về cô, tôi nhớ "độc ý". Hai lần, bài văn của tôi được cô chấm 15 điểm (điểm Văn cao nhất theo cách chấm thời ấy), chọn làm bài mẫu cho các bạn trong lớp chép vào tập vở.

Cũng dịp tết, tôi nhận được quà của cô. Là một gói trà. Giao thừa, tôi pha trà cúng đón năm mới. Và uống. Trà đã nguội mà thơm sâu xa. Thơm ngòn ngào...

Bây giờ, cô giáo của tôi đã xa lắm, đến nửa vòng trái đất. Tôi cũng không được tin gì về cô

nó a...

Nói chuyện quà tết, rồi kể lại hai kỷ niệm này, là để làm gì? Năm nay, tôi cũng sắp đến cái ngày ngày tu của "Thật thà phải nhàn nhàn sống đời" (Bây giờ tôi thì sống theo sở thích bản thân nhưng không vượt ngoài đạo giáo - Luận ngữ). Và cũng đã "xong" hết mọi việc trên cái cõi trần này; đã chuộc nợ cho việc làm ra đi rồi, nên cũng "tự biết mình" mất chút gì mà rời xa những tiếng ồn ào khoa trương. Ôn lại chuyện cũ, chuyện qua là để... tưởng nhớ: Việc cần làm vào những khoảnh khắc chậm rãi - bất đầu của một chút khoảnh khắc thời gian.

Và, có thể đó là việc để nhắc nhở về một thời "tôn sư" đã để lại những dấu ghi không mờ trong lòng người, cả thầy-cô và học-ng-học-trò.

Xa hơn nữa, có thể đó là sự tiếp tục của Hy vọng. Nhờ sự trao gửi của thầy đi trước để lại những kỷ niệm...

NGUYỄN ĐÔNG NHẬT (Baoquangnam.vn)